

Dosarul nr.2r-559/22
2-20090739-01-2r-18112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Brăgaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Țurcan, Iu. Cotruță, L. Pruteanu)

DECIZIE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „MAIB-LEASING” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „MAIB-LEASING” Societate pe Acțiuni împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, intervenienți accesorii Victoria Stavila, Serviciul Fiscal de Stat și Centrul Național Anticorupție cu privire la ridicarea sechestrului aplicat pe automobil,

împotriva încheierii din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Organizația de Creditare Nebancară „MAIB-LEASING” Societate pe Acțiuni,

c o n s t a t ă:

La 30 iulie 2020, Organizația de Creditare Nebancară „MAIB-LEASING” Societate pe Acțiuni, (în continuare O.C.N. „MAIB-LEASING” S.A.), a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, intervenient accesoriu Victoria Stavila, solicitând ridicarea sechestrului aplicat pe automobilul de model „Mercedes S 350”, număr de înmatriculare xxxxx.

Prin încheierea protocolară din 12 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii, Agenția pentru Recuperarea Bunurilor Infractionale și Serviciul Fiscal de Stat.

Prin încheierea protocolară din 23 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost înlocuit intervenientul accesoriu Agenția pentru Recuperarea Bunurilor Infractionale cu Centrul Național Anticorupție

Prin hotărârea din 14 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N. „MAIB-LEASING” S.A. împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, intervenienți accesorii Victoria Stavila, Serviciul Fiscal de Stat și Centrul Național Anticorupție cu privire la ridicarea sechestrului aplicat pe automobil.

La data de 06 iulie 2022, O.C.N. „MAIB-LEASING” S.A. a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 06 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de O.C.N. „MAIB-LEASING” S.A. împotriva hotărârii din 14 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a comunicat apelantului despre necesitatea de a prezenta în termen de 10 zile de la recepționarea încheierii, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate cu indicarea motivelor de fapt și de drept care întemeiază apelul și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 75 de lei; în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în temeiul art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă; s-a explicat că, asupra chestiunii primirii sau restituirii cererii de apel, va decide un complet de 3 judecător, fără citarea participanților la proces.

Prin încheierea din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de O.C.N. „MAIB-LEASING” S.A. împotriva hotărârii din 14 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor indicate în încheierea din 06 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 31 octombrie 2022, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.24) și suplimentar la data de 12 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, suplimentul nefiind semnat electronic (Vol.II, f.d.35-38, 40), O.C.N. „MAIB-LEASING” S.A. a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei spre reexaminare în Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel în încheierea contestată a menționat faptul că a transmis încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel la data de 06 septembrie 2022, fiind recepționată, conform extrasului electronic, însă este incorect, or, extrasul electronic confirmă doar expedierea scrisorii nu și recepționarea acesteia de către adresat. În lipsa confirmării de recepționare a încheierii, chiar dacă aceasta a fost expediată prin intermediul mijloacelor electronice, aceasta nu confirmă recepționarea, doar expedierea. Astfel, nu a fost respectată procedura de expediere a actelor prevăzută de Codul de Procedură Civilă.

Recurentul a indicat că, potrivit principiilor CtEDO, toate părțile în proces trebuie auzite. Astfel, fiecare încheiere judecătorească urmează a fi motivată prin prisma aprecierii tuturor argumentelor și contraargumentelor formulate de către participanții la proces. Dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare. Conform jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999). Se reține că actul judecătorec trebuie să corespundă

tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce, în speță, lipsește. Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare, pune în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza Kaufman vs. Belgia, 1986). Astfel, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre. În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților la data de 18 noiembrie 2022 (Vol.II, f.d.26).

La 29 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.31), Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de Dumitru Ștefîrța, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului declarat cu menținerea încheierii instanței de apel din 13 octombrie 2022.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea de restituire a cererii de apel în data de 13 octombrie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 31 octombrie 2022, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.24).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel la 17 octombrie 2022, inclusiv recurentului prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.16). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de O.C.N. „MAIB-LEASING” S.A. și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, hotărârea din 14 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în prezenta cauza civilă, a fost atacată cu apel de către O.C.N. „MAIB-LEASING” S.A., depunând în acest sens cererea de apel la data de 06 iulie 2022 (Vol.I, f.d.238).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea

este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 06 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de O.C.N. „MAIB-LEASING” S.A. împotriva hotărârii din 14 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind acordat apelantului termen de 10 zile de la recepționarea încheierii, pentru prezentarea în cancelaria Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate cu indicarea motivelor de fapt și de drept care întemeiază apelul și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 75 de lei; în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în temeiul art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă; totodată, s-a explicat că, asupra chestiunii primirii sau restituirii cererii de apel, va decide un complet de 3 judecător, fără citarea participanților la proces (Vol.II, f.d.5-6).

Aici este de notat că, încheierea instanței de apel din 06 septembrie 2022, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată prin intermediul poștei electronice la data de 06 septembrie 2022 la adresa info@leasing.md (Vol, II, f.d.7), indicată în cererea de apel (Vol, I, f.d.238).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 13 octombrie 2022, a restituit cererea de apel depusă de O.C.N. „MAIB-LEASING” S.A. împotriva hotărârii din 14 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor indicate în încheierea din 06 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (Vol.II, f.d.12-14).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel, având în vedere neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, din motivele ce succed.

Instanța de apel în încheierea de restituire a cererii de apel ca urmare a neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, a punctat că, în termenul acordat de către instanță pentru lichidarea neajunsurilor, partea apelantă nu a înlăturat neajunsurile menționate.

Colegiul reiterează că, partea apelantă a avut un termen de 10 zile pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, acordat prin încheierea din 06 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care a fost expediată la adresa electronică a O.C.N. „MAIB-LEASING” S.A. (Vol.II, f.d.7).

În continuare, Colegiul consideră necesar de a evoca conținutul prevederilor art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform cărora cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin

alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Cu referire la argumentul recurentului precum că, simpla expediere a corespondenței electronice fără dovada de recepționare nu poate fi reținută ca fiind respectată procedură de comunicare a actului judecătoresc, Colegiul menționează că, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul precitat va cuprinde informații cu privire aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi emailuri.

Drept urmare, decad argumentele părții recurente precum că, nu ar fi recepționat încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, or, materialele cauzei atestă că instanța de apel a întreprins măsurile necesare de a comunica actul de procedură părții apelante.

În altă ordine de idei, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelantului de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 Cod de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul depunând la data de 06 iulie 2022 cererea de apel inițială (Vol.I, f.d.238), a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel în conformitate cu exigențele legii, precum și dovada de plată a taxei de stat în cuantumul prevăzut de lege, având în vedere natura litigiului.

Mai mult, odată inițiind procedura de apel, apelantul urma să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de O.C.N. „MAIB-LEASING” S.A.

Referitor la alegația recurentului precum că, instanța de apel eronat ar fi constatat că nu s-ar fi interesat de soarta dosarului, având în vedere că, materialele cauzei atestă adresarea sa către instanța de apel în acest sens, Colegiul menționează că, acest argument nu justifică omisiunea recurentului de a se încadra în termenul acordat de instanță pentru valorificarea drepturilor sale.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a punctat că, partea apelantă în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele aduse de partea recurentă nu denotă anumite încălcări ale normelor de drept care ar fi fost admise de instanța de apel la emiterea încheierii contestate, însă reprezintă o încercare a recurentului de a-și justifica omisiunea de valorificare a drepturilor sale procedurale în interiorul termenului acordat de instanța de apel.

De altfel, prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, accentuat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că partea recurentă și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale.

La caz, nu poate fi pretinsă încălcarea dreptului la un proces echitabil, în situația în care instanța de apel a întreprins măsurile prevăzute de lege prin comunicarea încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel părți apelante la adresa de email indicată de apelant în cererea de apel (Vol.I, f.d.238), acordând posibilitatea părții recurente de a-și realiza drepturile procedurale.

Art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Din considerentele redate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „MAIB-LEASING” Societate pe Acțiuni.

Se menține încheierea din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „MAIB-LEASING” Societate pe Acțiuni împotriva Procuraturii pentru

Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, intervenienți accesorii
Victoria Stavila, Serviciul Fiscal de Stat și Centrul Național Anticorupție cu privire
la ridicarea sechestrului aplicat pe automobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat